

Poenitentiam munere quo etiam ab Urbe fangebatur sponte se abdicavit.

admirati glorificaverunt Deum, quod talem homini dedisset potestatem.

§. 26. Atque ubi Barchinonem appulit, confirmatis paulum viribus, statim ad res divinas, & cœlestes contemplandas animum adjecit. Ejus vero Barchinonem adventus, simul atque per Hispaniam innotuit, ingens hominum concursus ad eum fieri coeptus est, partim visendi gratia, partim consulendi (nam Poenitentiarum potestatem concessione ejusdem Gregorii, etiam ab Urbe abfens exercebat) quos omnes consolabatur in Domino, & spiritualibus monitis mirifice recreabat: ejus enim scientia, quasi inundatio in omnibus abundabat, & consilium ejus, sicut fons vitæ salutem animæ plurimis afferebat. Hac autem Poenitentiarum potestate, quo liberius Deo sibi que vacaret, sponte se abdicavit, quamquam ejus etiam absentis opera idem Gregorius Prædecessor, ceterique Romani Pontifices, qui eum sequuti sunt prædecessores item nostri utebantur, ut ex ipsorum literis facile constat, quibus ei gravissima negocia committebant. Conscriptis etiam summam casuum conscientie, qui solent in foro poenitentia, frequenter occurrere, magnæ doctrinæ, atque auctoritatis tam confessorum, quam consistentibus valde utilem, & necessariam.

Magister generalis Ordinis Prædicatorum abfens Bononiæ declaratur.

§. 27. Dum sacris, & suavibus hinc studiis, & juvandi proximi occupationibus distinetur, anno humanæ salutis millesimo ducentesimo trigesimo octavo, Jordanus ejusdem Ordinis secundus Generalis Magister ex hac vita decessit. Quare novo Generali Magistro deligendo Capitulum generale Bononiæ est congregatum, ubi cum dissidentibus sententiis, non satis Patribus inter se conveniret, ad Sancti Dominici corpus preces indictæ sunt, atque inde ad suffragia ventum, quibus omnibus, nullo poenitus refragante, Beatus Raymundus abfens, Generalis Magister est declaratus, cujus ille rei nuncio percussus, atque animo perturbatus, primum repugnare vehementer cepit; sed proventibus etate, ac sapientia Patribus Bononiæ Barchinonem adventantibus, qui eam omnium, & Dei voluntatem esse confirmarunt, ægre tandem acquievit, ac Magistratum iniit. Itaque aliorum precibus, & auctoritate victus, animum ad regendam eam familiam adjecit.

Biennio elapso Magistratu sponte se abdicavit.

§. 28. Quam cum integro biennio sanctissime, & magna cum laude administrasset, facto, ipso postulante, superiore anno ex communi Patrum sententia decreto, ut liceret Magistro Generali officium Magistræ renunciare, proximo insequente Capitulo Bononiæ item habito affectam etatem, infirmamque valetudinem incansans, pristinae nimirum quietis, viteque private avidissimus, Magistratu mœrentibus omnibus sponte se abdicavit, quo veluti onere deposito, lætus, & alacer ad consuetas pietatis exercitationes, & proximi ad virtutem incitandi studium se quam diligentissime retulit, ac nihil unquam antiquius habuit, quam ut religionem Catholicam longe lateque propagaret, & pro viribus ab hæresum labe vindicaret.

Jacobo I. Regi Arag. ut officium Inquisitionis in suis regnis institueret, sua sit.

Ut Saracenis Evangelium Christi prædicaretur eidem Jacobo Regi auctor fuit. Una cum eodem Jacobo Rege ad majorem Insulam ex Balearibus proficiscitur.

Miraculum transportationis B. Raymundi. Expensis super aquis pallio centum sexaginta millia sex horis conficiens Batcinonem appulit.

§. 29. Quamobrem claræ memoriæ Jacobo Regi Aragoniæ ejus nominis primo in primis suavit, ut sacrum Inquisitionis officium suis in Regnis institueret, ad hæresim videlicet, quæ tunc ex nefaria Valdensium secta recenter exorta erat; omnesque alias procul a finibus ejus Regni arcendas, atque hanc ob causam Concilio Provinciali Tarraconæ adversus eosdem sectarios habito, jussu ipsius Jacobi Regis interfuit.

§. 30. Sub idem vero tempus Saraceni, qui nobilissimas Hispaniæ Civitates, & finitimas Insulas impia sui generis stirpe multo ante infecerant, armata manu vehementer etiam infestabant, quibus ut in suis Regnis Evangelium Christi prædicaretur, eidem Jacobo Regi auctor fuit. Hunc etiam ad majorem Insulam ex Balearibus proficiscentem, ejus rogatu comitatus est, tum ut ei a sacris confessionibus esset, tum etiam ut verbo Dei prædicando, fideique Catholicæ mysteriis explicandis, Hebræos, & Agarenos, qui ibidem magno numero erant, ad Christianam religionem adduceret, ubi cum idem Jacobus Rex vesano amore captus cujusdam foemine consuetudine uteretur, Beatus Raymundus, quæ erat dicendi libertate, ac prudentia, illum blando primum sermone ab ea conatus est revocare, verum ubi se nihil proficere animadvertit, tum orare, proque sua in Deum fide precibus omnibus cepit obtestari, ne ob exiguum corporis voluptatem male se ipsum perderet, sed neque preces quidquam profuere.

§. 31. Hic tum Beatus Raymundus animi dubius, & incertus quo se verteret, consulto tandem precibus divino numine, statuit nihil gravius sibi faciendum, quam ut ex Insula discederet, ne libidinem ejusdem Jacobi Regis, quam ferre amplius non poterat, probare sua præsentia videretur. Itaque eum adiit, serioque, ac severe admonitum suæ voluntatis certiore fecit. Jacobus vero Rex ejus apud se retinendi cupidus, nantas omnes præmoneri jussit, atque capitali edicto prohiberi, ne ullus eum trajiceret. Interim ignarus hujusce consilii Beatus Raymundus in portum porrexit, ubi ab omnibus navicatoribus communi consensu rejectus, cognita Jacobi Regis voluntate, in Portum Sollar profectus est, itineris sui comiti hoc unum firmissime asseverans, ibi æternum Regem sibi non defuturum; at cum neque in eo portu a nautis admittetur, id secum ipse demiratus, hoc magna fide pronuntiavit, Regem quidem mortalem ita statuisse, sed Regem æternum aliter provisurum. Itaque omnibus in littore salutatis, per quasdam rupes, & prærupta saxa in mare porrecta aliquantulum progressus in mare descendit, ac socium alloquutus, videbis, inquit, quemadmodum Deus optimam navem providebit. Quare fiducia plenus, expanso super aquis pallio, reductaque ejus ora instar veli ad baculum, quo tamquam malo uteretur, Dei opem invocans, ac signo Crucis se muniens, relicto in Insula suo, modicæ fidei, ac dubitan-

tante socio, mari se commisit, ac leni prosperoque instante vento perambulans semitas maris, ac benedicens Deum, qui dominatur potestati ejus, centum sexaginta millia sex horis confecit, omnibusque circum littora insolitum navigandi genus admirantibus, Barchinonem appulit, ubi resumpto pallio, quod ne quidem aqua perfusum erat, ad Monasterium sui Ordinis sub meridiem se contulit; quodque non minus admirandum est, januis clausis illud ingressus, populi acclamationes evitans ad gratias Deo peragens in templum secessit, cujus rei fama totam Urbem, sineque illius brevi pervasit. Auxit etiam hujus miraculi magnitudinem ejusdem Jacobi Regis emendatio subsequuta. Extant autem usque in hunc diem vestigia turris, & cappellæ eo in loco, ex quo in mare descenderat, extructa, atque ipsum etiam pallium, ut continuata apud eos populos traditione receptum est, cujus contactu multi a variis corporis infirmitatibus quotidie liberantur.

Ejus studium in procuranda Hebræorum, & Saracenorum conversione.

§. 32. In procuranda Hebræorum, & Saracenorum salute magno charitatis ardore semper incensus fuit, omnemque operam dedit ad eos fidei Christianæ documentis excolendos, ac pro viribus adjuvandos, quod ut ei facilius esset, Seminarium in quo nonnulli sui Ordinis religiosi Hebræico, & Arabico sermone erudirentur, Castellæ, & Aragoniæ Regum impensis instituit, quod opus toti Hispaniæ ornamento, atque infidelibus adjumento fuisse ex eo satis constat, quod illius ope, atque auxilio, ingens eorum multitudo Christianam religionem amplexa sit. Neophytos non minori charitate Doctrinæ Christianæ præceptionibus imbuebat, atque tam assiduus erat in illis instituentis, ut eorum parens esse videretur, & ne alimenta illi ad vitam necessaria deessent, undique elemosynas corrogabat.

Humanitas in omnes.

§. 33. De rebus dubiis sæpe consultus, singulari prudentia, ac divina plane sapientia omnibus respondebat, atque inter cætera beneficia, quæ accepit, hoc præcipue donum a Deo est consequutus, ut eos, quibus eum ageret, mira consuetudinis suæ dulcedine, ac voluptate perfunderet.

Orandi, contemplandique consuetudo.

§. 34. Orandi, contemplandique summam diuturno usu adeptus est facultatem: nam etsi variis gravibusque negociis distineretur; tamen ubi se ad orationem composuerat, tanta subito divini spiritus suavitate rapiebatur, ut omnium rerum mortalium cura exutus esse videretur, ac sæpe intempesta nocte clam observatus est in secretiori templi recessu, tam crebra atque suspuria inter orandum edere, ut audientes ad lacrymas commoveret. In divinis officiis erat assiduus, atque incredibilem psallendo capiebat voluptatem.

Fervor, cum sacrum celebraret.

§. 35. Sacrosanctum Missæ Sacrificium fere quotidie celebrabat: quanta vero esset ejus in sacrificando animi puritas, ac devotionis fervor, vel ex eo facile existimari potest, quod astantes ex ejus solo aspectu Bull. Rom. Tom. V. Par. II.

ad orationem incitarentur, ac petita a Deo Patre misericordiarum beneficia ejus precipue impetrarent.

Christus in ejus celebrantibus manibus appareret.

§. 36. Nam Frater Martinus ejusdem Ordinis Conversus, cum antequam suavis se Christi jago subiceret, voluptatibus carnis liberius indulgisset, ac tunc eorum rerum quibus ante assueverat, recordatione, sui que corporis illecebris, quasi quibusdam stimulis agitatus, mirum in modum vexaretur, omnem hujus tentationis propulsandæ spem in Beati Raymundi meritis collocavit. Igitur ejus sacrificiis sæpe interesse, ac summis precibus a Deo flagitare coepit, ut tanto suo malo remedium aliquod asserret: quod dum perseveranter peteret, quodam die ex manibus Beati Raymundi celebrantis, ac Sacram Hostiam Populo ostendentis, Christus Dominus sub augustissima pueri specie clarissima luce radiantis spectandum ei se præbuit, quo viso tanto est repente gaudio delibutus, ut ex eo tempore ad extremum usque diem, divina gratia, & bonitate, ab omni concupiscentie carnis commotione fuerit præservatus.

Summa ejus cum Angelo Custode familiaritas.

§. 37. Cum cœlestis militiæ Angelo tanta inerat ei familiaritas, & amicitia, quæ maximum est puritatis, & sanctimonie argumentum, ut ab eo frequenter ad orandum, a somno excitatus invitaretur.

Jejunium fere quotidianum.

§. 38. Cibi potusque parcissimus fuit, totam enim hebdomadam, excepto die Dominico, jejunabat.

Mira patientia, & humilitas.

§. 39. Nullum unquam in eo contumacia, vel arrogantia vestigium animadverti potuit, quinimmo lenitate, ac patientia fuit maxima, & in Deum tanta charitate, ut ejus amore omnia arbitratus sit, ut stercora, ex qua etiam egregia illa in proximos charitas redundabat.

Perpetua animi vigilia.

§. 40. Omnibus demum virtutibus cumulatifsimus, devexa jam etate, in perpetua quadam animi vigilia, expectans Dominum, ut ad cœlestes nuptias ab eo vocaretur.

Beata mors.

§. 41. Igitur annos fere centum natus cupiens dissolvi, & esse cum Christo, in lethalem morbum incidit, atque Sacramentis omnibus rite munitus, orantibus ad lectulum fratibus, deficiente sensim omni vite sensu, ipso die Epiphaniæ Barchinone obdormivit in Domino, salutis humanæ, anno millesimo ducentesimo septuagesimo quinto.

Exequiis.

§. 42. Vulgata ejus morte, ingens hominum concursus ad Monasterium videndi causa repente factus est, ac tanta fuit ejus sanctitatis apud omnes opinio, ut multi Episcopi, complures Prælati, ac nobiles viri, Clerus etiam, & Populus Barchinonensis universus, funus ejus summa doloris significatione sint prosecuti. Communi vero illam ejus sanctitatis famam, auctoritate sua magnopere auxerunt Alphonsus Castellæ, & Jacobus Aragoniæ Reges, qui ad ejus exequias sua præsentia cohonestandas, comitantibus filiis, ac domesticis omnibus, summa cum veneratione, & fa-

Sepulchrum.

1601.

Corporisque translatio.

Miraculis clarus.

Guillelmus Villarscut lepra mundatur.

Margarita puella mortua vitæ restituitur.

ma sanctitatis beati hujus viri convenerunt. Itaque corpus ejus magno totius Civitatis luctu, ac Principum virorum dolore honorifice humatum est, quod paucis annis post in sepulchrum marmorcum translatum fuit.

§.43. Barchinonensis populus Beato Raymundo vita functo, quasi totius patriæ lumine extincto, mœrore afflictus graviter angebatur, atque ob recentem virtutum ejus, ac beneficiorum memoriam, eo carere omnibus acerbissimum erat. Sed pater misericordiarum, & Deus totius consolationis, qui secundum multitudinem dolorum consolationibus suis timentium se corda letificat, Beati Raymundi meritis beneficia in omnes conferendo plebem suam mirifice recreavit. Nam fidelissimi hujus servi integritatem, & sanctimoniam, multis quidem in vita miraculis claram, pluribus signis post obitum ingenti omnium lætitia comprobavit. Atque ut omnes etiam intelligerent, quam Deo placita esset anima ejus, eo ipso tempore quo ex hac vita migravit ad Dominum, insigni miraculo est declaratum.

§.44. Erat in ea Civitate Guillelmus de Villaragut, qui inveterata corporis lepra graviter laborabat, neque cum foeditas morbi, dolorisque acerbitas in publicum prodire, solitasque exercitationes, & negotia obire patiebatur. Medici adhibitis frustra medicamentis omnibus, deplorata re animum desponderant; ipse vero, Deo ita disponente, qui Sanctum suum clarificaturus erat, in ædes quasdam Monasterio Ordinis Prædicatorum vicinas, ea ipsa nocte, qua Beatus Raymundus excessit e vita, diverterat, ubi cum gravissimo elephantia dolore torqueretur, a pio quodam viro, Bernardo de Molendis nuncupato, Canonico Barchinonensi admonitus est, ut Beati Raymundi, qui eo tempore dormierat in Domino, meritis se commendaret, quod ille recuperanda valetudinis cupidissimus, simul atque diligenter præstitit, confestim omnis lepra ex ejus membris collapsa est, ac sanum corpus reliquit, in cujus rei signum, & accepti beneficii memoriam, idem Guillelmus monumento suspensio in templo, rem omnibus testatam esse voluit, & posteritatis memoriæ commendavit.

§.45. Illud vero maximum est ejus sanctitatis argumentum, quod mortuos etiam ad vitam revocavit. Nam quædam puella Margarita nomine, Joannis Physici filia, quatuor aut circiter annos nata, diuturna febris, continuisque alvi fluxionibus exhausta diem obierat extremum, eamque vere mortuam esse pallor ipse vultus, contractæ nares, oculi extincti, horridi dentes, cæteraque indicia confirmabant, quin & idem Joannes pater medicæ artis expertissimus, asseruit omnia mortis, nulla vitæ vestigia in ejus corpore extitisse. Hæc interim mulier Romea ejusdem Margaritæ mater, que paulo ante ad Beati Raymundi sepulchrum acceperat, & auxilium ab eo filiaque valetudinem precabatur, ubi de

morte filia certior a Joanne ejus marito facta est, ab eodem sepius domo revocata fuit, quo illa nuncio percussa tanto filia recuperanda desiderio inflammata est, ut neque inde se abituram, neque domum reversuram affirmaret, nisi beati hujus viri meritis, & intercessione Margarita ejus Filia vitæ restitueretur. Itaque lacrymis, ac lamentis omnia miscere, & ardentius orationi instare, atque a Deo, per beati viri merita summis precibus flagitare cepit, ut filiam vitæ, sibi que redderet, cujus perseverantem firmissima fide orationem respexit Deus, nec sprevit deprecationes ejus. Nam sub occasum solis Margarita filia, paulo post meridiem defuncta, non modo vitæ, sed etiam integræ valetudini est penitus restituta, quæ postmodum in templum pedes adit ad gratias pro tanto beneficio agendas, & decem, & quatuor annos supervixit.

§.46. Altera item honeste conditionis femina, Romea appellata, Michaelis, videlicet de Sala hominis pii uxor, beati Raymundi opem experta est: nam cum maturo jam foetu acerbissimis parienti doloribus premeretur, ac infantis caput enixa, reliquo intus recluso corpore, tribus integris diebus, ac noctibus gravissimo cruciatu torqueretur, nihil propius factum est, quam ex hac vita decederet: nam ob languentis stomachi fastidium, cibos omnes, haustusque respuebat, atque a sensibus alienata, vocisque usu privata jacebat exanimis: quo tam præsentis uxoris suæ periculo prædictus Michael vehementer animo consternatus, ad templum illico excurrit, Beati Raymundi opem, subsidiumque implorans, qui simul ac domum rediit, Romea felicissime partum edidit, atque omni dolore est liberata.

§.47. Præterea juvenis quidam continuos viginti dies acutissima febre agitatus, viribusque exhaustus in superiorem ædium partem a suis delatus fuerat, ut aura puriore frueretur, animumque relaxaret, quo ex loco deorsum in lapides, & saxa corruens, ita convulsus fractusque membris fuit, ut immotus humi prostratus ab omnibus mortuus esse putaretur. Eo, ut fit, cum multi videndi, & juvandi causa accurrissent, adstantium quidam pulveres ex Beati Raymundi sepulchro desumptos, quos religiose, ac pie secum gestabat, in jacentis, ac moribundi os iniecit, colloque appendit, atque æger ille continuo valetudini est integræ restitutus. Et illa quidem, aliaque quam plurima multo ante tempore contigerunt, hæc vero recentiora sunt.

§.48. Anno millesimo quingentesimo octuagesimo nono, dum pestilentia Barchinone grassaretur, atque ingenti hominum clade invalesceret, quidam probus vir, Michael Amat appellatus, peste mortifera correptus, ac desperata valetudine a medicis destitutus, Sacramentorum, atque extreme unctionis susceptione ad mortem se comparabat, sensim vero per omnia corporis membra serpente morbo, in eas redactus

Romea de Sala ob parvum difficultatem periclitans liberatur.

Juvenis morti proximus salutè restituitur.

Michael Amat peste correptus omni morbo liberatur.

1601.

Anna Beneta fluxu sanguinis liberatur.

Pulvis ex ejus Sepulchro emanans salubris.

Ludovicus de Clamarunt olfactum recuperat.

Odor ex B. sepulchro manans.

Reges, populique Aragonie ejus Canonizationem efflagitant.

ductus erat angustias, ut præclusis faucibus loqui amplius non posset. Quare intimo cordis, & animi affectu Beatum Raymundum est deprecatus, ut eam a se inimicitiam depelli precibus suis impetraret, qua in oratione Beatum Raymundum sibi videre visus est, atque extensa manu se contingere, quo ex facto ita omni repente morbo levatus est, ut eodem ipso die convalesceret.

§.49. Hoc aliquanto recentius est. Nam anno millesimo quingentesimo nonagesimo sexto, pia quædam mulier Anna Beneta vocata, Barchinone honestis parentibus orta, ipso Epiphaniæ festo copioso sanguinis profusio in summum vitæ periculum adducta erat, neque adhibita medicorum remedia sanguinem ullo modo sistere poterant, neque ipsa in proximum diem victura putabatur. Quare eorumdem hortatu cum Sanctissima Eucharistia, atque extreme unctionis Sacramenta pie, & devote sumpsisset, mortem expectabat. Interim in Beati Raymundi præsidium toto animo confugit, ac pulveres ex ejus sepulchro ad se deferri, atque in cyatho misceri sibi iussit, quibus epotis melius se habere cepit, & absque ullo prolixo alio pharmaco vitæ discrimen evitavit.

§.50. Illud vero perpetui cujusdam miraculi vim obtinet, quod ex primo ejus sepulchro terra quædam tenuis, seu pulvis saluberrimus enascitur, qui licet magna in copia inde exportetur, nunquam tamen deficit, ac multæ magnæque corporis infirmitates eo curantur.

§.51. Anno itidem millesimo quingentesimo nonagesimo sexto, cum Judices constituti ad explorandas beati hujus viri reliquias, arcam ubi erant recondite, aperuissent, tantus illico odor ex ejus corpore, qui vivens in odorem suavitatis Deo se consecraverat, exhalavit, ut multi, qui eo confluxerant, nihil eo percipi posse jucundius affirmarent, quinimmo egregius vir Ludovicus de Clamarunt, ex gravi morbo sensu odoratus a sexdecim annis orbatus, cum in ea hominum multitudine videndi desiderio incitatus propius accessisset, eum etiam odorem suavissimum sensit, quo repente ita recreatus est, ut lacrymas præ gaudio continere, nec ullam vocem emitte ullo modo posset, verum tacitus apud se cogitans dubitabat, num istius solummodo odoris olfactum recuperasset, an etiam rerum aliarum, sed domum reversus ubi se varios odores percipere animadvertit, miraculum subito evulgavit.

§.52. Neque vero hæc odoris fragrantia eo solum tempore ex ejus corpore emanavit, sed ex aperto quodam ejus sepulchri meatu idem suavis odor quandoque afflatur, qui ab eis sentitur, quos divina bonitas eo munere dignatur.

§.53. His, pluribusque aliis miraculis, que referre longum esset, corda Regum inclinata, plurimique Ecclesiarum Antifistes, & Prælati, Populique integri Regni Aragonia divinitus excitati, una voce, &

consensu a multis Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris frequenter petierunt, ut Beatus Raymundus in Sanctorum numerum referretur.

§.54. Et quidem quarto ab ejus obitu anno, salutis videlicet humanæ, millesimo ducentesimo septuagesimo nono, Archiepiscopus Tarraconensis, ac decem Episcopi Regni Aragonie, multique Abbates in Concilio Provinciali Tarraconæ congregati, literas ad fel. recor. Nicolaum Papam III. Prædecessorem nostrum dederunt, quibus singularem ejus in Deum charitatem, vitæque innocentiam coram Deo, & hominibus testificati, ut eum prævia virtutum, ac miraculorum ejus inspectione, Sanctorum numero adscribere vellet, humiliter supplicarunt.

§.55. Cum autem ipse Nicolaus III. Prædecessor e vita migrasset, Præfetti Civitatum Regni Aragonie, & Principatus Catalonia, totaque Civitas Barchinonensis, & Priores, cæterique Fratres Ordinis Prædicatorum qui eas Provincias incolabant, idem a fel. recor. Bonifacio Octavo etiam prædecessore nostro enixè flagitarunt.

§.56. Verum ipso Bonifacio prædecessore ab humanis etiam crepto, Concilium Provinciale Tarraconæ denuo convocatum, apud sanctæ memoriæ Joannem Vigesium secundum prædecessorem etiam nostrum primam petitionem renovavit, quo tempore Frater Arnaldus Burgvetus Ordinis Prædicatorum, Inquisitor ac Procurator a Capitulo generali ad hanc causam prosequendam institutus, multos testes super miraculis, quæ de hoc beato viro vulgabantur, examinare curavit. Sed cum per dicti Joannis prædecessoris obitum res transigi non potuisset, cla. mem. Petrus Aragonie Rex datus ad fel. recor. Clementem Sextum similiter prædecessorem nostrum literis vehementer instetit, ut beatus hic vir humanis laudibus extolleretur in terris, quem divinæ providentiæ sublimitas, quemadmodum in ejus literis habebatur, honorare voluerat in excelsis.

§.57. Cum vero hujus rei tanta sit gravitas, & magnitudo, ut exiguo tempore perfici non potuerit, omnis hujus causæ tractatio usque ad tempora sanctæ memoriæ Pauli III. similiter Prædecessoris nostri fuit intermissa, qui tandem precibus bon. mem. Fratris Joannis a Toletio tituli Sancti Sixti Cardinalis Burgen. nuncupati inclinatus concessit, ut in omnibus Monasteriis, & Ecclesiis Ordinis Prædicatorum in Regno Aragonie existentibus solemne officium de Beato Raymundo celebrari posset.

§.58. Interjecto autem diuturni temporis intervallo, cum Deus, qui est gloria virtutis Sanctorum, beati Raymundi meritis, & intercessione plurima in dies beneficia toti Hispaniæ largiretur, claræ etiam memoriæ Philippus II. Hispaniarum Rex Catholicus, per literas, & per dilectum filium nobilem virum Antonium de Corduba, & Cardona, Suescæ Ducem suum

Ac primo qui de anno 1279 in Synodo Tarraconens.

Deinde sub Bonif. VIII.

Mox sub Jo. XXII, & Ale. sexto VI.

Paulus III. ejus officium in Ecclesiis Ordinis Prædicatorum Regni Aragonie recitarentur, concessit.

Philippus II. petit a Clemente VIII. ut Causa hujus Canonizationis concludatur.

Remissi ad Congregationem S. Rituum.

Procurator nonnullas pro dicit scripturas.

Quotribus Rotæ Auditoribus examinandæ tradantur.

apud Nos, & Sedem Apostolicam Oratorum supplicavit, ut huic cause sub tot Romanis Pontificibus inchoate ipsi vellemus finem imponere, quo sane pio Regis studio vehementer sumus recreati.

§.59. Nam cum ab ipso Pontificatus nostri principio nihil magis, quam Dei gloriam, & Catholicæ Religionis exaltationem spectaverimus, gaudebamus in Domino, cum utramque hæc Regis supplicationibus promoveri cerneremus. Itaque ut religioso eius desiderio satisfaceremus, Venerabilibus Fratribus nostris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus Congregationis Sacrorum Rituum injunximus, ut acta omnia, quæ prius hac in re confecta erant, diligenter inspicerent, & examinarent. Hi autem fuere ex triplici ordine assumpti, Venerabiles Fratres Episcopi Alphonsus Ostien. Gesualdus, Iuicus Avalos Portuensis, Gabriel Sabinen. Paleottus, & dilecti filii nostri Alexander Sanctæ Mariæ Transyberim Medices, Franciscus Sancti Petri ad Vincula de Gioiosa, Augustinus Sancti Marci Veronen. Dominicus Sancti Chrysogoni Pinellus, Franciscus Maria Sanctæ Mariæ in Ara cœli de Monte, Ascianus Sanctæ Pudentianæ titulorum Præsbyteri Columna, Odoardus Sancti Eustachii Farnesius, Antonius Sanctorum Quatuor Coronatorum Fachenetus Diaconi nuncupati Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales.

§.60. Coram quibus rite congregatis, cum dilectus filius Michael Llot, Sacre Theologie Doctor Frater ejusdem Ordinis Prædicatorum Professus, ac Procurator legitime hac in causa constitutus, pro suo munere, in quod per sex annos continuos diligenter incubuit, quasdam scripturas ad hanc ipsam causam spectantes protulisset; quia tamen multe probationes addi poterant, literæ ad Archiepiscopum Tarraconensem, atque ad Barchinonem, & Vicen. Episcopos cum opportuna facultate missæ sunt, ut alias omnes scripturas hoc in negotio factas Barchinone extraherent, & ea denique agerent, quæ ad hanc causam requiri videbantur, omniaque ad nos transmitterent, quæ cum essent omni jure confecta, summæque auctoritate firmata, & debita cum diligentia, & fide transmissa.

§.61. Nos tribus viris, doctrina, & integritate præstantibus, ac usu peritissimis, Seraphino videlicet Olivario Razzalio Decano, Petro Francisco Gippio, & Francisco Penia causarum Palatii nostri Auditoribus commisimus, ut ea summo studio, quantaque possent diligentia legerent, expenderent, ac totius causæ meritæ exactissime ponderarent. Quo in munere cum sedulo, & accurate versarentur, Philippus II. Hispaniarum Rex Catholicus, cujus memoria in benedictione sit, magno in primis nostro, & totius Orbis Christiani dolore, ac detrimento viam universæ carnis ingressus est.

§.62. Quare charissimus in Christo fi-

lius noster Philippus III. Hispaniarum item Rex Catholicus ejus filius non modo regnorum, verum etiam paternarum virtutum heres, statim a primo regni sui exordio, ut se, suaque omnia in Beati Raymundi præsidium, ac patrocinium conferret, literis, & per eundem Antonium Suesæ Ducem oratorem item sum nobis supplicavit, ut in hac causa progredi vellemus. Idcirco vehementer lætabamur, & benedicebamus Domino, qui pios Reges perpetuo suscitât, ad sanctos suis honoribus prosequendos, quos elegit in ædificationem Corporis Christi, quod est Ecclesia.

§.63. Cum igitur prædicti Auditores in discutiendis actis in universo processu diuturnam, & assiduam navassent operam, nihilque eorum, quæ ad hanc rem peragendam pertinent, prætermisissent, omnem rei gestæ seriem, suumque judicium scripto nobis tradiderunt, quorum integram relationem Nos eisdem Cardinalibus Congregationis Sacrorum Rituum per eisdem Auditores tradi jussimus, atque ut plurimum judicio tota hæc causa examinaretur, alios etiam Cardinales prioribus adjunximus, nimirum dilectos filios nostros Federicum Sanctæ Mariæ Angelorum in Thermis Bormæum, Antonium Mariam S. Agnetis in Agone Gallum, Cæsarem Sanctorum Nerei, & Achillei Baronium, Sylvium Sancti Salvatoris in Lauro titulorum Præsbyteros Antonianum, atque Andream Sancti Angeli in foro Piscium Peretium Diaconum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, quos omnes monuimus, ut acta omnia de Beati Raymundi puritate fidei, morum integritate, ac miraculorum evidentia, tanto studio perpenderent, quantum, & rei gravitas requirebat, & nos merito expectabamus: qui cum privatim, multisque Congregationibus inter se habitis, dilecto filio Pompeo Molella Fisci nostri Procuratore semper citato, & partes suas diligenter præstante, singula rerum capita, & acta omnia sedulo examinassent, ac processum, testes, instrumenta, & hujus causæ monumenta cum Auditorum sententiis diligenter contulissent, eoque adducta essent omnia, ut ad Nos referri oporteret.

§.64. Nos Consistorium secretum pro more convocari jussimus, in quo præfatus Alphonsus Cardinalis Gesualdus, suo, & totius Congregationis nomine, primum retulit scripturas, processum, omniaque hujus causæ acta legitime confecta esse, ac maximæ auctoritatis, probataque veritatis vim obtinere; deinde tota Beati Raymundi vita, multisque miraculis enarratis, se, & ceteros dictæ Congregationis Cardinales, una voce, unaque mente in eam sententiam venisse dixit, Beatum Raymundum (si ita nobis videretur) posse Catalogo Sanctorum aggregari: in quorum sententiam cum reliqui Cardinales suo quisque suffragio ex ordine ivissent, magnam animi voluptatem capiebamus, quod beati hujus viri sanctitatem in dies magis elucere videremus.

Philippus III. causæ professionem ut get.

Processibus itaque in dicta Congregatione examinatis, & approbatis;

Facta de omnibus in Consistorio relatione, examinationis, & sententiæ scilicet a Pontifice.

Factaque in Consistorio publico instantia.

Clemens publicas, privatasque ad Doli præcesserit jubet.

Indicta solemnitas Canonizationis die Dominica in Albis.

remus. Atque ut in hoc gravissimo negotio, nihil de pristina nostra consuetudine, ac debita diligentia remitteremus, nos ipsi facta studiose, & accurate perlegimus, atque eorumdem Rotæ Auditorum, & Venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium relationem verissimam esse comperimus.

§.65. Quare lapsis paucis post diebus, ex Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum instituto Consistorium publicum indiximus, in quo præter Cardinales, Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, Prælati, nostrique familiares nobis adfuerant, ac in eo dilectus filius Bernardinus Scottus Consistorialis Aula nostræ Advocatus, eximia Beati Raymundi charitate, vite innocentia, & miraculis copiosa oratione explicatis, charissimi in Christo filii nostri Rodalphi Romanorum Regis Illustris in Imperatorem electi, & ejusdem Philippi III. Regis Hispaniarum Catholici, & Principatus Catalonia, totiusque Ordinis Prædicatorum nomine, ut Beatum Raymundum Sanctis adjungere vellemus, a nobis suppliciter flagitavit.

§.66. Quæ cum audiremus, benedicebamus Domino, & gratias Deo agentes lætabamur Philippum III. Regem Catholicum in ipso regnandi principio hunc sibi ad felicem regnorum suorum administrationem patronum tanto ardore postulare. Itaque respondimus sanctam ejus petitionem nobis esse gratissimam, & eam ad Dei gloriam in primis, & commuem totius Christianæ Republicæ utilitatem pertinere, quod nimirum Deus, qui splendor, & gloria Sanctorum est, in Sanctis suis magis laudatur, & Christifideles eo facilius divinæ gratiæ munera, auctis intercessoribus obtinent, quo major cultus, & honor Sanctis adhibetur. Præterea singularem Regis pietatem commendantes, optare nos pio ejus desiderio satisfacere diximus; hujus tamen rei tantam esse gravitatem, ut maturius adhuc cum Venerabilibus Fratribus nostris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, & cæteris Episcopis deliberandum esse censeremus. Itaque omnes eos in Domino hortati sumus, ut omnia quæ ad Beati Raymundi vitam, & miracula spectarent, omni studio, & diligentia examinarent; deinde orantes in spiritu, & in ipso vigilantes, quod nos facturi eramus, Deum precarentur, ut daret nobis spiritum sapientiæ, & revelationis, quo hæc arcana cœlestia, quæ ratione humana comprehendendi non possunt, cognosceremus, & illuminaret oculos cordis nostri, ut quid in hac gravissima causa statuendum esset, deliberare possemus.

§.67. His prædictis secretum aliud Consistorium indiximus, cui etiam Patriarchas, Archiepiscopos, & Episcopos, qui tunc erant in Urbe, ac nostros, & Sedis Apostolicæ Notarios, necnon Palatii nostri Auditores, & Secretarios volumus interesse, in quo Nos ex gratiæ cœlestis abundantia, qua nostra tenuitas in hac suprema pastoralis

vigilia, domus Dei, quæ est Ecclesia Dei vivi columna, & firmamentum veritatis constituta est, ea diximus, quæ ad hanc causam spectare Nobis visa sunt; deinde ab iisdem fratribus nostris petivimus, ut consideratis, atque examinatis omnibus actis, id præcise dicerent, quod Spiritus Sanctus eis daret eloqui, & an Beatus Raymundus Sanctis adscribendus esse videretur. Itaque primum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, deinde Patriarchæ, tum Archiepiscopi, & Episcopi ibidem præsentibus, suo quisque loco dictis sententiis, omnes communi consensu ex iis, quæ in universo processu explorata erant, merito a Nobis Beatum Raymundum inter Sanctos referendum esse censuerunt. Gratias igitur Deo agebamus, qui fratres nostros omnes in unitate spiritus idem sentire facit, tribuens omnibus cor unum, & animam unam, eosque monimus, ut interim precibus, jeuniis, & elemosynis, Dei gratiam, & auxilium nobiscum invocarent. Cumque omnia jam ad præscriptum, & normam sacrorum Canonum confecta essent, quod supererat acturi, post aliquot menses diem canonizationis diximus tertium Kalendas Maii, Dominicam videlicet in Albis, qua Paschalis solemnitas terminatur, Neophytorum habitus candore animi permanente commutatur, & Evangelium in Ecclesia legitur, quo Christus Dominus post Resurrectionem ad discipulos januis clausis ingressus, insufflato eis Spiritu Sancto, potestatem remittendi, & retinendi peccata est elargitus: in quo magna Nobis lætitiæ materia oblata est, quia videlicet meminimus, Beatum Raymundum, & Sacramenti poenitiæ ministrum extitisse, & post trajectionis miraculum januis clausis Monasterium sui Ordinis Barchinone ingressum esse, deinde etiam quod eodem solemnitatis, & lætitiæ die Nos ab hinc septem annis Sanctum Hyacinthum Polonum ejusdem Ordinis Fratrum Prædicatorum Beati Raymundi coætaneum in Sanctos retulimus: ad quam quidem animi nostri voluptatem non mediocri accessio facta est, quod hoc ipso die Sanctæ Catherinæ Senensis, ac Sancti Petri Martyris festum in Ecclesia solemniter celebretur, qui sub eadem Sancti Dominici disciplina vitam sanctissime traduxerunt. Quamobrem in tam accommodata totius Ecclesiæ, ac Sanctorum ejusdem Ordinis ad hanc celeberrimam actionem festivitate, Nos Beato Raymundo eorum honorem decernere statuimus, qui sanctis Confessoribus adhibetur.

§.68. Cum igitur præscripta Dominica in Albis, hodierna scilicet dies advenisset, Nos cum Venerabilibus Fratribus nostris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, qui in Cappella nostra Pontificia hanc ob causam convenerant, vestibus sacris induti, Hymnum Ave Mariæ stella inchoavimus, reliquum Cappellæ nostræ choro prosequente, ad Beatæ Mariæ Virginis opem implorandam, atque ita cantantes in visis Domini, Ro-

Ritus Canonizationis in Basilica Vaticana celebrati.

Romana Curia Prælati, Officialibus, & Familiaribus nostris, & faculari, ac religioso Clero longo ordine præcedentibus, singulis cereos accensos gestantibus, ex nostro Palatio Apostolico ad Augustissimam Principis Apostolorum Basilicam processimus vario ornamentorum genere instructam, eamque ingressi ad Sanctissimum Eucharistia Sacramentum genuflexi procubimus, orantes ut Deus hanc celeberrimam actionem, ad laudem, & gloriam nominis sui dirigeret. Inde ad supremam Ecclesiæ partem ascendimus, alto, & sublimi fornice admirandam, ubi amplum regioque sumptu suggestum erectum erat coram Altari Sancti Petri Principis Apostolorum, in quo sacram Pontificalem Missam celebraturi eramus, omniaque facibus, cereisque ardentibus collucebant: ac plurimæ circum Imagines Beatum Raymundum erecto corpore egregie pictum referebant, dextera manu Clavem in potestatis, atque officii Pœnitentiarii memoriam, sinistra librum doctrinæ, ac decretalium monumentum gerentem, ubi statim Nobis in mentem venit Nos ipsam, quibus Beatus Raymundus, Cappellani videlicet, seu causarum Palatii Apostolici Auditoris munere, antequam in numerum Cardinalium assumeretur, & in ipsa Cardinalis dignitate summi Pœnitentiarii officio, quamquam non exacte, ac perfecte sanctos fuisse, ac propterea Deum in spiritu humilitatis non sine lacrymis precabamur, ut si quid istis in muneribus ex nostra imbecillitate a Nobis omisum, vel commissum fuisset, id eius bonitas, atque clementia, Beati Raymundi meritis, atque intercessione Nobis condonaret. Deinde in suggestum delati ante idem Altare Principis Apostolorum oravimus, ut suo Nobis auxilio præsidioque adesset, mox in excelso e regione Altaris throno confidentes, eosdem Cardinales, Patriarchas, Archiepiscopos, & Episcopos sacris indutos vestibus obedientiam nobis de more præstantes excepimus, tum dilectus filius noster Odoardus Sancti Eustachii Cardinalis Farnesius nuncupatus, Regni Aragoniæ Protector, Catholicus Regis nomine, semel, iterum, ac tertio suppliciter a Nobis flagitavit, ut Beatum Raymundum in Sanctos referremus, cujus singulis petitionibus opportune respondimus, ac per interjecta totidem intervalla, Litanias, Hymnos, Precesque adjuvamus.

B. Raymundus SS. Albo adscribitur, ejusque festus die 7. Januarii celebrandus proponitur.

§.69. Denique absolutis perfectisque omnibus iis, quæ a Romanis Pontificibus hoc in genere instituta sunt, communibus precibus implogata Spiritus Sancti ope, ad honorem Sanctæ, & individue Trinitatis, ad exaltationem fidei Catholice, & Religionis Christiane augmentum, auctoritate ejusdem Sanctæ Trinitatis Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, ac nostra, de Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, omniumque Patriarcharum, Archiepiscoporum, & Episcoporum in Romana Cyria existentium,

consilio, communique consensu; Beatum Raymundum a Peniafort Ordinem Fratrum Prædicatorum expresse Professum, ac in Ecclesia Sanctæ Catarina ejusdem Ordinis Barchinone sepultum, de cujus innocentia vitæ, & miraculis Nobis plane constat, Sanctum esse definivimus, ac Sanctorum Confessorum numero, & Catalogo adscribendum esse decrevimus, prout per præfentes definimus, decernimus, & adscribimus, statuentes, ut ab universa Ecclesia quolibet anno, die septima Januarii, festum ejus, & officium, sicut pro uno Confessore non Pontifice ad normam in Rubricis Breviarii Romani præscriptam devote celebretur. Insuper omnibus vere pœnitentibus, & confessis, qui singulis annis eodem die prædictam Ecclesiam Sanctæ Catarina Barchinonensis, in qua corpus ejus conditum est, pie, & devote visitaverint, eadem indulgentias, & peccatorum remissiones concessimus, & largiti sumus, quemadmodum concedimus, & largimur, quæ cæteris dicti Ordinis Monasteriis, & Ecclesiis diebus festis Sanctorum ejusdem Ordinis concessæ sunt.

Concessio præfentibus indulgentiæ.

§.70. Itaque omnibus, quæ ad Beati Raymundi Canonizationem spectabant, rite peractis, atque hymno ad Dei laudem, & gratiarum actionem decantato, divinaque ope Sancti Raymundi meritis, peculiari in ejus honorem oratione, quam nos ipsi fecimus, & clara voce recitavimus, invocata, Nos in eodem loco, & Altari Principis Apostolorum Missam solemnem de Octava Dominicæ Resurrectionis, cum ejusdem Beati Raymundi commemoratione celebravimus, omnibusque Christifidelibus, qui, & Canonizationi, & Missæ interfuerunt, ad Dei laudem, & Sancti sui gloriam, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam concessimus. Quare Deum mirabilem in Sanctis suis benedicimus, & gratias immortales ei agamus, quia suscepimus misericordiam in medio templi ejus, novum videlicet in Ecclesia interessorem, cujus meritis, ac suffragiis, in omnibus anima, corporisque periculis adjuvemur. Ac singulari plane divina providentiæ munere factum est, ut hæc difficillimis temporibus, quibus Religio Catholica inimicorum telis assidue impugnatur, huic patronum, & advocatum universi Christifideles consequuti sint, ad Ecclesiæ pacem in primis, & tranquillitatem, ad optatam Principibus Christianis concordiam, ac Hæreticis in errorum tenebris a via salutis errantibus lucem veritatis impetrandam.

Transumptis danda lides.

§.71. Ceterum, quia nimis difficile foret præfentes nostras literas ad singula quæque loca deferri, volumus ut earum transumptis etiam impressis, manu publici Notarii subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides ubique habeatur, quæ hæc præfentibus haberetur, si essent exhibitæ, vel ostensa.

Clausula.

§.72. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum definitionis,

decreti, adscriptionis, statuti, concessionis, largitionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo primo, tertio Kalend. Maii, Pontificatus nostri Anno X.

Dat. die 29. Aprilis 1601. An.X.

Pape, & Cardinalium subscriptiones.

✱ Ego Clemens Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

Protector noster aspice Deus.

- ✱ Ego Prothomas Episcopus Portuen. Card. Comen.
- ✱ Ego Julius Antonius Episcopus Cardin. Præfatus, & S. Severinæ.
- ✱ Ego Hieronymus Episcopus Sabiniensis Cardinalis Rusticucci.
- ✱ Ego Alex. Episcopus Albanen. Card. de Florentia.
- ✱ Ego Antonius Maria tit. S. Mariæ Tranyberim Card. Salviatus.
- ✱ Ego Augustinus tit. S. Marci Presbyter Card. de Verona.
- ✱ Ego Simeon tit. S. Laurentii in Lucina Presb. Card. de Terra nova.
- ✱ Ego Dominicus tit. S. Crisogoni Presbyter Card. Pinellus.
- ✱ Ego Fr. Hieronymus Bernerius tit. S. Mariæ super Minervam Presbyter Card. Afulan.
- ✱ Ego Antonius tit. S. Stephani in Monte Cælio Presb. Card. Saulius.
- ✱ Ego Fr. Gregorius tit. S. Augustini Presbyter Card. de Montelparo.
- ✱ Ego Paulus tit. S. Cæcilie Presbyter Card. Sfondratur.
- ✱ Ego Benedictus tit. S. Marcelli Presbyter Card. Justinianus.
- ✱ Ego Franciscus Maria tit. S. Mariæ in Avaceli Card. a Monte.
- ✱ Ego Odoardus tit. S. Alexii Presbyter Card. Paravicinus.
- ✱ Ego Hieronymus tit. S. Pancratii Presbyter Card. Matthæus.
- ✱ Ego Odoardus tit. S. Mariæ de Populo Presbyter Card. Aquaviva.
- ✱ Ego Flaminius tit. S. Mariæ de Pace Presbyter Card. Platus.
- ✱ Ego Luitus tit. SS. Quirici, & Julitæ Presbyter Card. Saxus.
- ✱ Ego Franciscus Maria tit. S. Bartholomæi in Insula Presbyter Card. de Senis.
- ✱ Ego Camillus tit. SS. Joannis, & Pauli Presbyter Card. Burghesius.
- ✱ Ego Casar tit. SS. Nerei, & Achillei Presbyter Card. Baronius S. R. E. Bibliothecarius.
- ✱ Ego Laurentius tit. S. Laurentii in Pane, & Perna Presbyter Card. Blanchettus.
- ✱ Ego Franciscus tit. S. Crucis in Hierusalem Presb. Card. de Avila.

- ✱ Ego Franciscus tit. S. Thomæ in Parione Presb. Card. Mantica.
- ✱ Ego Pompejus tit. S. Balbina Presbyter Card. Arigonus.
- ✱ Ego Dominicus tit. S. Petri in Monte Aureo Presb. Card. Tuscus.
- ✱ Ego Arnaldus tit. S. Eusebii Presb. Card. Offatus.
- ✱ Ego Paulus Æmilius Presb. Card. Sancti Marcelli.
- ✱ Ego Silvius tit. S. Salvatoris in Lauro Presb. Card. Antonianus.
- ✱ Ego Rob. tit. S. Mariæ in Via Presbyter Card. Bellarminus.
- ✱ Ego Bonifacius tit. S. Blasii de Annulo Presbyter Card. Bonifacius.
- ✱ Ego Franciscus Diaconus Card. Sfortia S. Mariæ in Via lata.
- ✱ Ego P. S. Nicolai in Carcere Diaconus Card. Albrand. S. R. E. Camerarius.
- ✱ Ego Cynrhinus Diaconus Cardinalis Sancti Georgii.
- ✱ Ego Bartholomæus S. Mariæ in Porticu Diaconus Card. Cæsius.
- ✱ Ego Jo. Baptista S. Mariæ in Cosmedin Diaconus Card. Detus.

CCXLVIII.

Civibus Comacensibus nonnulla Privilegia conceduntur.

Ex Regest. in Secret. Brevis.

Dilectis filiis Communitati, & Hominibus Civitatis Nostræ Comacens.

CLEMENS. PAPA VIII.

Dilecti filii salutem, & Apostolicam benedictionem.

Sincera Fidei, & devotionis affectus, quem erga nos, & Apostolicam Sedem gerere comprobamini, nos inducit, ut vos specialibus favoribus, & gratis libenter prosequamur.

Comacensibus Sedem. Apost. fidem commendat.

§. 1. Cum itaque alias vobis diversas gratias, concessiones, & Indulta per nostras in forma Brevis sub Datum Ferrariæ 18. Julii 1598. Pontificatus Nostri Anno septimo expeditas Literas concesserimus, prout in eisdem Literis plenius continetur, & sicut pro parte vestra exhibita Nobis nuper petitionis series continebat, nonnumquam super eisdem gratis, concessionibus, & Indultis, aliqua dubia suboriantur, ac tam pro eorum declaratione, quam pro majore istius Populi, & præsertim Pauperum commoditate cupiatis, ut infra, per Nos opportune provideri.

Concessio jam sibi privilegia confirmat non vane addi petunt.

§. 2. Nos supplicationibus vestro nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, vos amplioribus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existitis, ad effectum præ-

Concedit Clemens.

sentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, Privilegia, Indulta, & gratias per Nos vobis concessas, ut praefertur, ac Literas praefatas desuper expeditas, quarum tenorem praesentibus pro expresso haberi volumus, inviolate perpetuo observari debere, statuimus, & ordinamus; & quoad extraxionem frumenti, Vini, Bladorum, Leguminum, & alterius cujuscvis Annonae generis, ubi necessario requiruntur Superiorum licentiae, illas cuicumque Comacensi gratis concedi jubemus; & quoniam ut asseritis, ad Appaltatoris Pellium Civitatis Nostrae Ferrariensis instantiam, impeditur super extraxione Carnium, seu Belluarum ad Carnes pro esu vestro ex Districtu, & Comitatu Ferrariae; Nos volumus pariter, & praecipimus, quod cum ista Civitate Comacensi, & ejus Habitatoribus agatur, sicut agitur cum ceteris Locis Districtus Ferrariae, & quod dictus Appaltator, seu Conductor Pellium, nullo modo possit impedire, quin vos pro usu vestrae Civitatis Carnes, & Belluas ex Districtu, & Comitatu Ferrariae extrahere valeatis. Praeterea omnibus, & singulis habitatoribus Civitatis Comacensi, ut juxta tenorem praedictarum Literarum, quocumque Anno tempore, quodvis Annonae genus, sine aliqua licentia, praeterquam quoad frumentum ex Districtu, & Comitatu Ferrariensis, extrahere pro eorum usu libere possint, & valeant: Utque similiter in quocumque alio loco Status Ecclesiastici mediate, vel immediate subiecto praeter frumentum jam in praedictis Literis concessum, Carnes, Oleum, & quodcumque aliud Annonae generis pro usu, & victu eorum sine alicujus Vestigialis, seu Gabellae, etiam Camerae Nostrae Apostolicae solvi solite, exceptas tamen illa, quae solvitur pro Carnibus tam mortuis, quam vivis, solutione emere, & ad dictam Civitatem Comacensem, conducere, habita tamen prius licentia, quoad Animalia, & Oleum a S. R. E. Camerario, juxta solitum, possitis, & valeatis, auctoritate Apostolica, tenore praesentium, licentiam concedimus, & indulgemus. Insuper, ut Pascua, quae ad vestram Communitatem pertinent, & vere ab eadem Communitate fuerunt possessa, & nunc possidentur, sita inter Magnavaccam, & Primarum inter Cives Comacensem, qui illa ad culturam reducere intendunt, cum interventu Gubernatoris Civitatis Comacensi, reservato Communitati praedictae directo Dominio dividere, & ad tertiam generationem, solutis quotannis eidem Communitati Libris quingentis illius monetae in totum pro rata quemlibet tangente, concedere valeatis: Utque etiam unum Montem Pietatis, in quo pecunie Pauperibus super Pignoribus mutuari possint, in eadem Civitate erigere, dummodo non exigatur aliquid supra sortem ultra expensas necessarias Ministrorum, & Domus dicti Montis ab Ordinario taxandas erigere possitis, auctoritate, & tenore praedictis facultatem impertimur.

Ad haec, ut Cancellaria civilis ejusdem Civitatis Comacensi a Notario Comacensi quolibet Anno a vestra Communitate deputando, exerceri debeat, cum Capitulis, & conditionibus eidem Communitati beneficiis, dummodo Notarius, qui illam per annum exercuerit, debeat vacare, & abstinere ab ejusdem exercitio per triennium proximum, nec ipsa Communitas dispensare, aut permittere valeat, ut idem Notarius possit alium substituere: ita ut omnes Notarii Comacenses, dummodo sint idonei, eodem beneficio frui possint, auctoritate, & tenore praedictis indulgemus: Demum, quia, ut pariter asseritis, Magister Postarum Ferrariensis nunc existens, Hospitem Postae Magnavaccae ad vos spectantis, ad solutionem annuam viginti quinque scutorum, & ad nonnullas alias recognitiones, seu regalias gravare intendit, nos harum serie decernimus dictum Hospitem, aut vos in praemissis, ultra solitum nullo modo molestari debere.

§. 4. Sicque in praemissis omnibus, & singulis ab omnibus censeri, & ita per quoscumque Judices ordinarios, & Delegatos, etiam Nostrum, & Apostolicam Sedem in Civitate, & Ducatu Ferrariensis, de Latere Legatum, ac Sanctae Romanae Ecclesiae Camerarium, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & definiri debere, ac irritum, & inane quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 5. Mandantes nihilominus praedictis Legato, ac ejus Collega, seu Vice-Legato, & Camerario, ut vobis in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra vos, & alios quoscumque, ad quos pertinet, praemissorum effectu perpetuo pacifice frui, & gaudere, non permittentes vos desuper a quoquam, quavis auctoritate, quomodolibet molestari, perturbari, vel inquietari.

§. 7. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dictae Provinciae, & Civitatis, & Ducatus, aliorumque quoruncumque Locorum Status Nostrae Ecclesiasticae, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, nec non omnibus illis, quae in praefatis Literis volumus non ob stare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Marcum, sub Annulo Piscatoris die 10. Maii 1601. Pont. Nostri Anno X.

Sub-

Ex Regest. in Secret. Brev.

Subsidium quinquaginta millium scutorum super fructibus Beneficiorum Ecclesiasticorum in Dominio Reipublicae Venetae existentium, ad gravissimas Apostolicae Sedis necessitates sublevandas, imponitur.

Venerabili Fratri Offredo Episcopo Melphitensi, Nostro, & Apostolicae Sedis in Dominio Venetorum Nuncio.

CLEMENS PAPA VIII.

Venerabilis Frater salutem, & Apostolicam benedictionem.

Causa hujus imponenti subsidium.

§. 1. In summis Apostolicae Sedis necessitatibus, & pro sustinendo gravissimarum expensarum onere, cum Apostolica Camera redditus supplere non possunt, ad Ecclesiae peculium recurrere, & necessaria subsidia a personis Ecclesiasticis, praeter nostram intentionem exigere cogimur. Hoc igitur tempore potissimum id facere compellimur, quo graviora onera, pro imminenti Christianae Reipublicae periculo propullandis, subire tenemur.

Impositio sub fidi, de quo in Rubrica.

§. 2. Propterea Motu proprio, & ex certa scientia, maturaque deliberatione nostra, ac de Apostolicae potestatis plenitudine subsidium quinquaginta millium scutorum auri in auro super omnibus, & quibuscumque fructibus, redditibus, proventibus, juribus, & obventionibus universis omnium, & quoruncumque Ecclesiarum Patriarchalium, nec non Collegiorum, Monasteriorum, & Conventuum, ac etiam Mensarum Patriarchalium, Archiepiscopali, Episcopali, Abbatiali, Capitularium, & Conventualium, Prioratum quoque, Praepositarum, Praepositatum, Praepositorum, Canoniarum, Praebendarum, Dignitatum etiam Majorum, & Principalium, Personatum, Administrationum, & Officiorum, ceterorumque beneficiorum Ecclesiasticorum, cum cura, & sine cura, secularium, & quorumvis Ordinum, & Militiarum, ac Hospitalium, ac etiam eorum, qui proprietates, redditusque certos ex privilegio Apostolico, aut alias possident, & quoruncumque aliorum ordinum utriusque sexus Regularium in universo Dominio Reipublicae Venetorum existentium, licet aliis oneribus gravati existant, pro una vice tantum, tenore praesentium, indicimus, & imponimus.

Mandatum Nuncio Apostolico de eo exigendo.

§. 3. Ac propterea fraternitati tuae praesentes committimus, & mandamus, ut subsidium hujusmodi ab universis, & singulis venerabilibus fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, ac dilectis filiis Capitulis, Clericis, Beneficiatis, nec non Abbatibus, Prioribus, Praepositis, Administratoribus, Conventibus, Collegiis, Militibus, & aliis quibuscumque personis Ecclesiasticis, secularibus, & quorumvis Ordinum, & Militiarum, ac Hospitalium ha-

Bull. Rom. Tom. I. Par. II.

iusmodi, regularibus utriusque sexus, Ecclesias, Monasteria, Prioratus, Praepositorum, Praepositorum, Dignitates, Administrationes, officia, ceteraque Beneficia Ecclesiastica hujusmodi secularia, vel regularia, aut militaria obtinentibus, exceptis tamen a subsidio hujusmodi Congregatione Monachorum Cassinensium, S. Iustinae nuncupat., & aliis quibusdam Congregationibus Regularibus, quas fel. record. Pius Papa V. exemit, & immunes fecit, & quas etiam nos de novo ab hujusmodi subsidio, atque onere pro praesentibus eximimus, & immunes facimus, licet in impositione Decimarum eidem Dominio Reipublicae Venetorum per fel. record. Gregorium XIII. Praedecessorem nostrum, & per Nos quinquennio jam elapso concessarum, ratam ipsas Congregationes tangentem haecenus solverint, volumusque propterea, ut tota illa portio, ac rata hujusmodi subsidii, quae dictas duodecim Congregationes, si, ut praefertur, immunes, atque exemptae non essent, contingeret, quaeque ab illis alias exigenda foret, ab aliis personis Ecclesiasticis superius nominatis, proportionabiliter, & pro rata exigatur, nec non etiam exceptis S. R. E. Cardinalibus, ac Fratibus Hospitalis S. Joannis Hierosolymitani, nec non Fratibus Mendicantibus, ac Beneficiis Ecclesiasticis, Officio Inquisitionis haereticae pravitatis in dicto Dominio Instituto unitis, annexis, & applicatis, quos scilicet Cardinales, ac Fratres Hospitalis praedicti, & Beneficia Inquisitioni haereticae pravitatis unita, in totum, Fratres vero Mendicantes pro medietate dumtaxat ab eodem subsidio, & illius solutione immunes, ac exemptos esse, juxta exemptionem in praedicta impositione decimarum eidem Dominio Venetorum praedicto quinquennio jam elapso, per Nos concessarum, haecenus ad favorem earundem personarum, ut praefertur, exceptarum factam, volumus, & decernimus petere, exigere, & colligere, eisque tam in genere, quam in specie, ut dictum subsidium cum effectu solvant, sub privationis Beneficiorum Ecclesiasticorum per eos obtentorum, aliisque arbitrio tuo, imponendis poenis, etiam pecuniariis, ac demum per sententias, & censuras Ecclesiasticas, etiam sapius aggravandas, mandare, & percipere.

§. 4. Ac pro faciliore dicti subsidii exactione, unum, vel plures Subcollectores, cum pari, vel limitata potestate in unaquaque Civitate, Dioecesi, & Loco ejusdem Domini per Locorum Ordinarios deputandos, approbare: & si qui ex Locorum Ordinarii intra aliquem brevem terminum arbitrio tuo praefigendum, viros idoneos ad id deputare neglexerint, tu sine illorum etiam consensu, illos, arbitrio tuo libere deputare, aliosque eorum loco, quoties tibi placuerit, substituere, & surrogare.

§. 5. Ac solvere recusantes, vel diffidentes, ac generaliter quoscumque alios contradicentes, & rebelles, ac ne subsidium hujusmodi exigatur, & persolvatur, quomodocumque suadentes, vel impediendes,

Adhuc facultate subcollectores deputandi.

Remittentes cogendi.

A a a dire-